

Karin Nødgaard (DF): Ja, så vil jeg gerne på Kulturudvalgets vegne byde jer alle sammen velkommen – borgere og presse, som er kommet – og særligt til statsministeren og kulturministeren, fordi de vil komme her i dag til dette åbne samråd, der drejer sig om en eventuel OL-boykot.

Det er jo sådan, at når det er et åbent samråd, så er der mulighed for pressen til at lave optagelser, men vi vil bede om, at det bliver gjort meget stille, og at man ikke sætter kamera og mikrofoner på bordene.

Det er også sådan, at selve samrådet vil blive optaget på en cd, som man eventuelt senere, hvis man har interesse, kan rekvirere i Folketingets oplysning. Og det er sådan, at der i dag er stillet to samrådsspørgsmål, som jeg regner med bliver taget under ét, det er i hvert fald dét, jeg har hørt. Er det korrekt? Ja, og der vil jeg så til nu at læse de to samrådsspørgsmål op.

Det første, det hedder samrådsspørgsmål M og lyder således: statsministeren og kulturministeren bedes redegøre for regeringens holdning til boykot af OL, herunder af OL's åbningshøjtidelighed samt redegøre for, om regeringen mener, at boykot er et effektivt middel til at få det kinesiske styre til at forbedre menneskerettighederne i Kina. Hvordan en boykot hænger sammen med statsministerens og kulturministerens udtalelse om at adskille sport og politik. Om det er rimeligt i forhold til OL som sportsbegivenhed og i forhold til de deltagende danske idrætsudøvere, at regeringen boykotter deltagelse i OL-åbningen.

Og det andet samrådsspørgsmål hedder samrådsspørgsmål N og lyder således: statsministeren og kulturministeren bedes redegøre for, om regeringen mener, at kronprins Frederik kan deltage i OL's åbningshøjtidelighed, såfremt regeringen og dens repræsentanter boykotter deltagelse i åbningen.

Det var de to samrådsspørgsmål, og så er det sådan, at forslagsstilleren, det er Mogens Jensen fra Socialdemokraterne, og der vil jeg gerne høre, om Mogens Jensen har en indledende bemærkning. Og det har han, og derfor giver jeg ordet til Mogens Jensen. Værsgo.

Mogens Jensen (S): Ja tak. Baggrunden for det her samråd er jo, at der mildest talt har været noget slinger i valsen omkring regeringens holdning til det her spørgsmål, og jeg tror, der er mange, der ligesom os, ude i landet, der gerne vil have en klar holdning – entydig holdning, også gerne fra regeringen, til det her spørgsmål. Det handler jo både om den udmelding statsministeren er kommet med – og også kulturministeren er kommet med – om at man skal adskille sport og politik. Hvordan hænger det sammen med regeringens stillingtagen til en boykot eller ikke boykot af åbningshøjtideligheden i OL? Det handler jo om, at vi har en kronprins, som kandiderer til IOC, hvordan stiller man kronprinsen, hvis regeringen nu boykotter en åbningshøjtidelighed – vælger dét frem for ikke at gøre det, er

det ikke at underminere kandidaturet for kronprinsen – bakker regeringen stadigvæk op om dette kandidatur. Det handler om i det hele taget, hvorfor regeringen ikke på nuværende tidspunkt kan sige, om man synes, det er et effektivt middel, hvis det er sådan, at vi ønsker at forbedre menneskerettighederne i Kina, at boykotte OL's åbningshøjtidelighed – i det hele taget en klar melding fra regeringen – synes man, man skal boykotte – eller synes man ikke, man skal boykotte, hvorfor – hvorfor ikke, og så kunne det måske også være rart, specielt fra kulturministeren at få at vide, om kulturministerens udmelding på det her felt, om det ikke bare er en mediebegivenhed kulturministeren selv har ønsket at skaffe sig, idet vi jo kan konstatere, at kulturministeren allerede for måneder siden har meddelt Dansk Idrætsforbund, at kulturministeren ikke deltager i åbningen, hvorfor kommer kulturministeren så ud på egen foranledning til medierne og siger, at nu vil han overveje en udeblivelse fra åbningen, når man har meddelt for to måneder siden, at man ikke deltager. Altså det er denne her usikkerhed omkring regeringens holdning, der er baggrund for det her samråd. Jeg håber selvfølgelig i dag, at vi kan få en klar melding, det har jeg en forventning om, det plejer statsministeren da at kunne levere, det håber jeg også, han kan i dag.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak, og så giver jeg ordet til statsministeren.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen (V): Ja tak. Jeg forstår godt ønsket om en klar melding, og udvalget skal få en klar melding. Og med udvalgets tilladelse, så vil jeg også besvare de to samrådsspørgsmål under ét.

Og jeg vil godt starte med at slå fast, at regeringens linje er den meget klare, at vi ikke ønsker at sammenblende sport og politik. Regeringen går ikke ind for en boykot af De Olympiske Lege, og vi bakker fuldt ud op om danske sportsfolks deltagelse i De Olympiske Lege. I forhold til åbningsceremonien er udgangspunktet, at regeringen vil deltage i åbningsceremonien. Dog med det forbehold, at den endelige beslutning først træffes på baggrund af en samlet vurdering efter EU's udenrigsministermøde den 16. juni i år.

Det er klart, at vi ligesom vores EU-partnere er stærkt bekymret over den seneste tids uroligheder i Tibet. Hele forløbet understreger behovet for dialog mellem den kinesiske regering og Dalai Lama og understreger behovet for en politisk løsning på Tibet-spørgsmålet. En politisk løsning, som sikrer tibetanernes menneskerettigheder, deres kultur og deres religionsfrihed, og det understreger i det hele taget behovet for en fortsat kritisk menneskerettighedsdialog med Kina. Og derfor er det netop dialog, der er brug for.

Med hensyn til spørgsmålet om kronprinsens deltagelse i OL-åbningsceremonien vil jeg gerne slå fast, at der principielt ikke er noget i vejen for, at medlemmer af Kongehuset kan tage af sted til sportsbegivenheder som et OL – uden ministerledsagelse. Omvendt så er det klart, at såfremt en deltagelse i en begivenhed på nogen måde kan rejse politiske

spørgsmål – ja, så deltager medlemmer af Kongehuset kun sammen med en minister. Det er en god og fast regel for netop at beskytte Kongehuset imod at blive indblandet i politik.

Som nævnt – så er udgangspunktet jo altså, at regeringen deltager i åbningsceremonien, og derfor er udgangspunktet også, at kronprinsen deltager i åbningsceremonien.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak til statsministeren i første omgang, og så giver jeg ordet til kulturministeren. Værsgo.

Brian Mikkelsen (KF): Jeg er naturligvis helt enig i de svar, som statsministeren lige har fremlagt. Udgangspunktet er, at regeringen vil deltage i åbningsceremonien – dog med det forbehold, at den endelige beslutning først træffes på baggrund af en samlet vurdering efter EU's udenrigsministermøde den 16. juni.

Det er også vigtigt at understrege – folk blander let tingene sammen – at regeringen ikke på noget som helst tidspunkt har overvejet eller opfordret til en sportslig boykot af OL. Det er Danmarks Olympiske Komite under Danmarks Idrætsforbund, der ene og alene afgør, om de vil foretage en sportslig boykot af OL. Det vil jeg for øvrigt fraråde. Jeg bakker op om Danmarks Idrætsforbunds beslutning om at deltage i OL, da jeg altid har støttet den interkulturelle dialog, sådan som den kommer til udtryk i sportens verden. Regeringen er derfor helt på linje med de spørgsmål om, hvorvidt de danske atleter skal deltage i OL, og jeg mener, at de får håndteret det spørgsmål rigtig fint.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak, og så er der adskillige medlemmer af kulturudvalget, som har bedt om at få ordet, og vi starter med at tage to spillere, og så beder jeg ministrene om at notere, og så tager vi så svarene derefter.

Og først så er det Mogens Jensen.

Mogens Jensen (S): Ja tak, og tak for svarene. Det er jo rart, at vi i hvert fald nu har den udmelding, at regeringen som udgangspunkt deltager i åbningshøjtideligheden. Men jeg synes, jeg bliver nødt til at spørge statsministeren, fordi det her, det handler jo om, at man så vil afvente med en endelig stillingtagen, forstår jeg, indtil regeringslederne – EU-regeringslederne har mødtes. Men hvad er statsministerens egen principielle holdning til boykot af åbningshøjtideligheden som et virksomt, effektivt middel til overhovedet at rokke på menneskerettighedssituationen i Kina. Vi er jo fuldstændig enige om, at det ønsker vi alle at være med til at forbedre, men vi har jo Amnesty International, vi har Dalai Lama selv, der siger, at en boykot ikke er en god ide, vi har adskillige danske Kina-eksperter, der

siger, jamen boykot, også af en åbningshøjtidelighed, vil have den stik modsatte effekt, fordi Kina er stolte – kineserne er stolte af denne her begivenhed, og du kan forvente, at de nærmere vil vende sig ... rykke tættere sammen på regimet, og jeg synes jo, at det ville være rimeligt, at statsministeren gør sin stilling op – melder den ud her, så vi ved, hvad statsministeren rejser til EU-topmødet med – og siger på EU-topmødet, jeg forstår ikke, at statsministeren ikke kan gøre det op nu. I hvert fald vil jeg gerne høre statsministerens principielle holdning til det spørgsmål.

Og til kulturministeren forstår jeg så, at det nu er sådan, at kulturministeren ikke overvejer at blive væk fra åbningen, som kulturministeren ellers tidligere har udtalt – er det sådan, jeg skal forstå kulturministerens svar. Og kan jeg få bekræftet, at kulturministeren for to-tre måneder siden allerede har meddelt Dansk Idrætsforbund, at kulturministeren ikke deltog i åbningshøjtideligheden.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det Pia Kjærsgaard.

Pia Kjærsgaard (DF): Ja tak ... jeg vil godt understrege, at det er Dansk Folkepartis holdning, at sportsbegivenheder skal kunne finde sted, at vi ivrigt støtter sporten. Det der har været problemet omkring det her, det har været selve udpegningen af Kina som værtsland. Det har det været fra første færd, og det har vi gjort opmærksom på fra første færd – det er nu en gang sket. Det skal ikke forhindre sportsfolkene i at deltage. Det der jo har været hele problemet, det har været regeringens deltagelse. Og jeg er stadigvæk i tvivl om – dels om man vil ... altså jeg kan forstå man vil afvente helt hen til juni måned, om man deltager i åbningsceremonien eller ej. Gælder det begge ministre. Gælder det statsministeren – det har vist aldrig været meningen, men det vil jeg godt lige høre helt konkret. Gælder det kulturministeren. Jeg synes, der har været utrolig stor usikkerhed, om kulturministeren egentlig har været indstillet på at deltage i åbningsceremonien, eller om det alene har været departementschefen fra Kulturministeriet, der har skullet deltage. Det vil jeg godt have et helt klart svar på, om kulturministeren nu vil deltage eller ikke vil deltage – alt afhængig af, hvordan tingene kommer til at udvikle sig. Og det som jeg også kan forstå – i hvert fald på kulturministerens tidligere udtalelser – det er, at det er situationen i Tibet, som er meget afgørende for, om man deltager eller ej. Betyder det, at menneskerettighedssituationen i forhold til Tibet skal væsentligt forbedres, hvis man agter at deltage, eller er det bare sådan en status quo.

Nu kunne jeg lige se her på morgenaviserne, som jeg lige sådan nogenlunde nåede at skimme igennem i dag, at der i Kina åbenbart er gået meddelelse ud om, at der absolut ikke er nogen i Danmark, der kunne finde på at boykotte det her. Altså der er fuld opbakning, hvilket jo alene er en væsentlig detalje i forhold til, hvad der foregår i Kina – og den oplysningsvirksomhed, som der er.

Jeg synes, det har været ærgerligt, jeg synes specielt, det har været ærgerligt i forhold til kronprinsen, det vender vi tilbage til. Jeg synes, det har været trist i forhold til ham og Kongehuset, at der har været denne her polemik, det synes jeg faktisk ikke, de fortjener. Men jeg synes stadigvæk, der er meget stor usikkerhed, jeg vil næsten sige mest omkring kulturministerens indstilling til det her, og det synes jeg godt, vi fortjener et mere klart svar på.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så giver jeg ordet til statsministeren.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen (V): Ja tak. Jeg er fuldstændig enig med Mogens Jensen, fuldstændig. Og jeg vil gerne sige, at hvis man forestillede sig den tanke, som regeringen ikke har, at Danmark alene skulle iværksætte en boykot af åbningshøjtideligheden, så ville det være et fuldstændigt tomt slag i luften. Og i det omfang, det overhovedet ville have nogen betydning, ville det snarere virke modsat og negativt. Vores erfaring fra de seneste mange år er, at den åbning, det er lykkedes at skabe i forhold til Kina, den dialog det er lykkedes at sætte i gang i forhold til Kina – økonomisk, politisk, kulturelt, den bidrager til at skabe forbedringer. Situationen er ikke tilfredsstillende. Jeg deler jo ikke den politiske opfattelse, som den kommunistiske regering i Kina har, ingen tvivl om det. Men vi skal jo lede efter den bedste måde at få skabt fremskridt på, og jeg lytter ligesom Mogens Jensen meget til, hvad Amnesty International har sagt om den her sag. Lægger mærke til Dalai Lamas udtalelser – og andres udtalelser om, hvad der er den kloge fremgangsmåde. Jeg er fuldstændig enig med Mogens Jensen.

Når vi så siger, at udgangspunktet er, at vi deltager, og det er dét, der er beslutningen. At vi dog lige tager det forbehold, der hedder, at EU's udenrigsministre holder et møde den 16. juni. Jeg tror, Mogens Jensen sagde EU-topmøde, men nej, det er ikke EU-topmøde, det er udenrigsministermødet, der skal være den 16. juni, så er det, fordi EU's udenrigsministre har, på et møde den 29. marts i år i Slovenien, udtalt sig kritisk om situationen i Tibet og Kina. Og vi må forvente, at det kommer op til drøftelse igen i juni. Og hvis man nu forestillede sig, at situationen var sådan, at EU-landene traf beslutning om at opfordre i fællesskab til, at man bliver væk fra åbningshøjtideligheden, så synes jeg, der er en anden situation, fordi så kan man godt forstille sig, hvis det var en så massiv beslutning, at det kunne have noget effekt. Så derfor har vi lige taget det forbehold. Men beslutningen er altså, at vi som udgangspunkt deltager.

Til Pia Kjærsgaard kan jeg sige, at jeg har på intet tidspunkt haft planer om at deltage, men det ligger der ikke noget som helst politisk i. Jeg deltog heller ikke i åbningen af De Olympiske Lege i Grækenland. Så det ligger der ikke noget som helst i – andet end, at det naturlige er, at den, der deltager politisk, det er den, der har ressortansvaret for idræt, og det er kulturministeren. Og det er så det, der er udgangspunkt, at vi deltager ved

kulturministeren. Så det forhold, at jeg ikke deltager, det kan man ikke lægge noget som helst politisk i, for det gjorde jeg heller ikke i Grækenland.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så var der også spørgsmål til kulturministeren. Værsgo.

Kulturminister Brian Mikkelsen (KF): Tak. Jamen Mogens Jensen, udgangspunktet er, at vi deltager i åbningen. Det har nu været linjen hele vejen igennem. Det som vi har haft overvejelser om i forbindelse med start ... udenrigsministermødet i Slovenien ultimo marts – den dialog, der er imellem udenrigsministrene, er en opmærksomhed omkring forholdet mellem Kina og Tibet. Altså i den danske regering er vi meget opmærksomme på tibetanernes ret til religionsfrihed, til menneskerettighed og egen kultur. Det er jo den dialog, som vi fører fra dansk side, og som man fører fra europæisk side. Det har ikke været på tale, at vi skulle gå enegang i Danmark, men at man har en dialog fra europæisk side. Så udgangspunktet er, at regeringen deltager, det har det nu været hele tiden. Vi har så sagt, at nu vurderer vi det ud fra også, at man diskuterer på europæisk plan, og den endelige vurdering vil så blive foretaget efter udenrigsministermødet den 16. juni. Så det er den samme holdning som hidtil.

Så nævnte du, Mogens Jensen, rejseplaner. Altså rejseplaner for en minister ændrer sig hele tiden, så der er ikke nogen endelige rejseplaner for mit vedkommende. Men udgangspunktet er jo altså, at regeringen deltager i åbningsceremonien.

Pia Kjærsgaard – jamen altså, vi er jo helt enige omkring forholdet mellem den kinesiske regering og tibetanerne, og derfor er vi jo hele tiden ude at sige noget om de ting – både omkring menneskerettighedssituationen, omkring religionsfriheden, omkring tibetanernes ret til frihed. Der er den danske regering meget offensiv i de spørgsmål, og det har vi alle sammen været ude at sige noget om. Så det er sådan set dét, der er udgangspunktet. Og det er også dét, der jo er udgangspunktet for, at udenrigsministrene vil diskutere det igen i juni måned, den 16. juni. Men udgangspunktet er altså, at regeringen deltager i åbningsceremonien, så vil vi afvente en samlet vurdering efter udenrigsministermødet i juni måned.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så går vi videre i spørgerækken. Og så er det Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF): Ja tak. Det første, jeg vil spørge om, det er, hvis sport og politik ikke har noget at gøre med hinanden på det her plan. Hvad er så grunden til, at kronprinsen skal have en politisk følgegruppe i forbindelse med sit IOC-bestyrelsesmedlemskab? På

hjemmesiden – på statsministerens hjemmeside – eller Kulturministeriets hjemmeside kan man læse, det er en politisk følgegruppe, han har fået.

Det er den ene ting, den anden ting er, jeg vil gerne høre, om statsministeren kan huske, at han holdt en meget smuk grundlovstale for nogle år siden, hvor han sagde, at i kampen mellem demokrati og diktatur, der skulle vi altid være at finde på demokratiets side. Jeg kan se, at statsministeren nikker, så det kan han godt, det regnede jeg også med. Og jeg vil gerne spørge, om det også gælder i denne her sag. Fordi det her handler jo ... det er klart, Tibet er med til virkelig at sætte fokus på sagen, men det er jo ikke kun Tibet. Det handler om menneskerettigheder i Kina, det handler om den enkelte kinesers rettigheder til at udtrykke sig frit og til at gøre det, som alle vi andre tager for givet, vi kan gøre.

Så er det spørgsmål om boykot. Jeg synes heller ikke, man skal boykotte De Olympiske Lege, jeg synes sportsfolkene, de skal have lov at ... jeg synes, vi skal give dem al mulig opbakning, og det er jo slet ikke det, vi snakker om. Vi snakker om den politiske markering i forhold til åbningen, det er dér, vi eventuelt kunne foretage os et eller andet. Og jeg er da meget glad for, at statsministeren ikke helt lukker døren i forhold til, hvad der bliver besluttet på ... eller hvad man bliver enige om på rådsmødet her den 16. juni, fordi det skal jo helst ikke være sådan, at det går ligesom sidste gang, vi lavede en stor international boykot – dengang vi lavede den mod Afrika, hvor statsministerens parti jo var blandt de sidste til at ville være med til at boykotte Sydafrika ... blandt de sidste. Sådan skal det jo ikke gå igen. Og kulturministerens parti i øvrigt også var blandt de sidste. Sådan skal det jo ikke gå igen, vel! Så jeg er glad for, at døren, den står åben, sådan så hvis der skulle tegne sig en linje i den retning, så er Danmark i hvert fald ikke afskåret at lægge sig op ad den.

Så er der spørgsmålet om dialog. Jeg er en varm tilhænger af dialog. Jeg vil mødes med hvem som helst om næsten hvad som helst. Og det synes jeg også, man skal som regering og alt det her. Men jeg vil da godt høre lidt om, hvordan man synes, det går med den der kritiske dialog med Kina. Hvad er det, vi har opnået indtil nu. Er det gået frem, er der blevet mere fred i Tibet, har tibetanerne fået flere kulturelle rettigheder, som følger den her kritiske dialog. Er der mere pressefrihed. Er der mere fri adgang til internet. Er der flere demokratiske rettigheder osv., osv. Jeg vil gerne høre, hvordan synes I ligesom selv, det går med den der meget kritiske dialog. Fordi min oplevelse er, at det faktisk er gået stik modsat lige siden, Kina fik tildelt de her olympiske lege. Der er det faktisk gået den modsatte vej, og specielt her de sidste tre-fire måneder er gået voldsomt i negativ retning. Så derfor vil jeg også gerne spørge så til slut: Var det ikke en ide at prøve at komme i et nyt gear omkring denne her kritiske dialog. Skulle man ikke gøre ligesom statsministerens aller-allerbedste ven George Bush har gjort, han har jo sendt sin egen udsending, han har sin egen Tibet-udsending. Skulle man ikke bringe det op i EU, at EU skulle have sin egen Tibet-udsending, ligesom vi har en udsending fra Rwanda, og vi har forskellige andre EU-udsendinge. Var det ikke oplagt at få nogle objektive øjne på, hvad der foregår i Tibet, i

stedet for ensidigt at skulle hvile på kinesernes ... og så på, hvad der kan smules ud gennem bjergkæder og geværild, og hvad ved jeg.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det Per Clausen.

Per Clausen (EL): Jeg forstod på statsministeren, at boykot af åbningsceremonien måske var en god ide, hvis EU besluttede det, men jeg hørte ikke, om statsministeren selv havde en holdning til, hvad EU skulle nå frem til. Det er måske en lidt defensiv position, at man siger, at der er nogen, der skal beslutte det her, men jeg har ingen holdning til, hvad de skal nå frem til. Det kunne være rart, hvis statsministeren kunne afklare, om han har en holdning til det.

Ellers lænede statsministeren sig jo udover op ad socialdemokraterne – op ad Amnesty – det med socialdemokraterne, det skal jeg ikke blande mig i, men det med Amnesty, der vil jeg spørge, betyder det, at statsministeren er enig med Amnesty, når de siger, at menneskerettighedssituationen – ikke bare i Tibet, men i Kina som helhed – er blevet forringet, fra man aftalte, at OL skulle være i Beijing og indtil nu, og Amnesty siger jo også noget om, hvordan man skal deltage, hvis man skal deltage. Og derfor vil jeg spørge statsministeren, om jeg skal opfatte dét, at han refererer til Amnesty som udtryk for, at man i lighed med Amnestys ønsker under OL i Beijing vil tage kontakter både til den kinesiske regering, til menneskerettighedsgrupper, til fængslede og deres familier for at holde møde med dem, for at diskutere menneskerettighedssituationen. Fordi hvis man ikke vil det, så nytter det jo ikke noget, man kommer og henviser til Amnesty, som jo meget klart har sagt, at det er den måde, man skal deltage på, hvis man skal deltage. Jeg vil sige, at hvis statsministeren siger, at man vil gøre det, så vil det være en kovending i forhold til, hvad han tidligere har svaret i et paragraf 20-spørgsmål til mig, men det vil være en udmærket kovending, skal jeg sige, så der ville ikke komme nogen kritik, ikke nogen anklager i den anledning.

Og så bare til allersidst – altså, kulturministeren har jo flere gange forsøgt at indtage fornuftige standpunkter i den her debat, og det kan jeg jo ikke bebrejde ham. Måske endda ikke engang bebrejde ham, at han er blevet håndfast sat på plads af statsministeren, fordi hvis man vil være minister, så er det den pris, man betaler. Men jeg vil stille et enkelt spørgsmål til kulturministeren, og det er: Et af problemerne ved at deltage i OL, det er jo, at den der myte om, at sport og politik ikke hænger sammen, det fører blandt andet til, at IOC har nogle vedtægter, der siger, at hvis man deltager i OL, må man ikke ytre sig om politik – dvs. enhver kritik af den kinesiske regering fremført af en dansk idrætsudøver under OL kan opfattes som værende i strid med IOC's regler. Jeg vil bare høre, om kulturministeren ikke vil komme med den klare tilkendegivelse, at Danmark selvfølgelig

støtter enhver dansk idrætsudøvers ret til at ytre sig kritisk omkring de kinesiske ledere og menneskerettighedssituationen i Kina – også under OL.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så giver jeg ordet til statsministeren.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen (V): Ja tak. Først til Pernille Frahm. Det første spørgsmål handlede knapt så meget om selve OL-deltagelsen, men mere om kronprinsens kandidatur til Den Internationale Olympiske Komite, og Pernille Frahm spurgte til den koordinationsgruppe, der er etableret, og så siger Pernille Frahm, jamen er det ikke udtryk for, at så blander man kronprinsen ind i politik. Nej – det er netop det modsatte. Sagen er jo den, at i langt, langt de fleste sager, som Den Olympiske Komite beskæftiger sig med, har det ikke det fjerneste at gøre med politik. Men man kan selvfølgelig ikke udelukke, at der hen ad vejen vil opstå sager, der har en mere eller mindre politisk karakter, og der er det jo vigtigt netop for at undgå, at medlemmer af Kongehuset bliver blandet ind i politiske slagsmål eller kommer til at handle i modstrid med, hvad der er den politiske linje i Danmark, at kronprinsen, i det her tilfælde, så er nøje informeret om, hvad er linjen politisk på en række områder. Det er en meget fornuftig måde at gøre det på, og i øvrigt en konstruktion, som er inspireret af den måde, det er grebet an på i Holland, hvor – som bekendt – den hollandske kronprins jo er medlem af Den Olympiske Komite, og hvor det os bekendt ikke giver anledning til problemer.

Så refererer Pernille Frahm korrekt, at jeg ikke blot én, men mange gange har sagt, at i kampen mellem demokrati og diktatur kan man ikke forholde sig neutralt, der må man tage parti for demokratiet, og det er jo lige præcis også derfor, at vi meget nøje har vurderet, hvordan er den bedste måde at være på demokratiets side – menneskerettighedernes side – i sagen om Kina. Og der er det vores meget klare opfattelse, at de sidste 10-15 års udvikling viser, at åbningen af Kina og åbningen over for Kina er dét, der stærkest bidrager til at få fremskridt. Jeg siger det samtidig med, at jeg skal være den første til at fastslå, at situationen selvsagt ikke er tilfredsstillende. Det er ikke tilfredsstillende i Tibet. Pressefriheden er ikke tilfredsstillende. De demokratiske forhold er jo selvsagt ikke tilfredsstillende. Så vi kan pege på mange ting, hvor situationen i Kina bestemt ikke er tilfredsstillende, men faktum er, at det går i den rigtige retning sådan overordnet set, og jeg kunne ikke lade være med ... altså for at det nu ikke bare sådan skal være baseret på, hvad skal vi sige, min iagttagelse af udviklingen, så kan jeg ikke lade være med at hæfte med ved en artikel, jeg læste i går i Dagbladet Information, som faktisk interviewer to menneskerettighedsadvokater eller borgerretsadvokater, sådan er de præsenteret – to kinesiske borgerretsadvokater Teng og Xu – og om, hvorvidt der er sket forbedringer. Og nu baserer jeg det jo bare på, hvad de siger, jeg går så ud fra, at jeg må tage mit udgangspunkt i, at de så er citeret korrekt. Men hvis de er citeret korrekt, så giver den ene af dem, som hedder Xu, udtryk for anerkendelse af, at der er sket forbedringer. I de sidste

årtier er økonomien vokset, samfundet er meget mere frit end før, folk kan vælge, hvilket liv, de vil leve, de kan flytte fra landet til byen. Medierne er mere frie, og der er flere græsrodsorganisationer. Nu baserer jeg det altså på, hvad han siger, og det synes jeg da hører med i billedet, at det er der altså én, der siger.

Vedrørende boykot/ikke boykot af åbningsceremonien som middel, der siger den anden, der hedder Teng, følgende: Hvis en udenlandsk regering beslutter ikke at deltage i åbningsceremonien, vil det være dårligt nyt for hele den kinesiske befolkning, og det vil bestemt ikke anspore den kinesiske regering til at ændre mening og forbedre menneskerettighedssituationen.

Jeg nævner det bare som eksempler på røster fra Kina, og det indgår da også i mine overvejelser sammen med mine egne iagttagelser gennem seks års arbejde i regeringen, godt og vel, og jeg kan da i øvrigt føje til – i løbet af de seks år har der været 18 ministerbesøg i Kina, hvor vi har forsøgt at falbyde danske varer og i det hele taget udvikle økonomiske, kulturelle og politiske forbindelser med Kina. Lige i øjeblikket forhandler vi intensivt for at få en stor international klimaaftale på plads i København i december 2009, hvor alle ved, at et af omdrejningspunkterne for at få en klimaaftale, det er aktiv kinesisk deltagelse, så ville det da være en sær situation, at så er der lige præcis ét punkt, dér vil vi ikke komme, det er åbningsceremonien til OL. Vi sender vores sportsfolk. Jeg tror, der er enighed om, vi skal ikke iværksætte sportslig boykot. Skal vores sportsfolk så ikke have officiel opbakning? Jo, selvfølgelig skal de det. Det er regeringens klare holdning, det er regeringens klare udgangspunkt. Det savner fuldstændig mening at sende striber af ministre og erhvervsdelegationer og andre til Kina for at udvikle forbindelserne, og så er der lige én ting, den vil vi ikke deltage i, som mange kender og vil sige, det vil virke fuldstændig modsat i forhold til at få fremskridt i Kina. Det er en meget, meget klart holdning.

Til Per Clausen kan jeg derfor også sige, det vil ikke være mit råd, at EU skal træffe beslutning om kollektiv boykot af åbningsceremonien, og det tror jeg heller ikke bliver tilfældet. Men altså, der har været en drøftelse på et udenrigsministermøde i lyset selvfølgelig af, at der har været en og er en alvorlig situation omkring Tibet, og altså sådan noget kan udvikle sig. Man ved jo ikke, hvilken situation vi står i til sommer. Og det er så derfor, regeringen så siger, jamen, da der bliver en sådan drøftelse, og vi lægger meget vægt på at være inden for rammen af en fælles EU-linje, vi går i det hele taget ind for, at EU skal være bedre til at tale med en stemme i internationale spørgsmål, så synes vi, det er rimeligt lige at tage det forbehold, men regeringens udgangspunkt er altså meget klart.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det kulturministeren. Værsgo.

Kulturminister Brian Mikkelsen (KF): Regeringen støtter ytringsfrihed Per Clausen, og det vil sige, at alle atleter har jo ret til at ytre sig om hvad som helst. Hvis man så deltager i forskellige arrangementer, så må man jo så at sige selv vælge, om man vil deltage i de arrangementer eller ej, og hvis man deltager, så må man indordne sig under de regler, der er. Og jeg er jo ikke specialist i IOC's charter, men jeg kan jo læse mig til, at der står noget om, at man ikke må ytre sig om politik, mens man deltager i Legene, og så må man jo respektere det, hvis man vil deltage i de Lege. Det har vi jo sådan set ikke nogen holdning til som regering. Vi har en holdning til, at så lang tid man er i Danmark, så kan man ytre sig om hvad som helst, som man har lyst til, det er jo en menneskeret, og dét er jo sådan set dét, vi kæmper for – står for som regering, og det er jo også det, vi påpeger i dialogen med kineserne, at man skal være opmærksom på ytringsfriheden – specielt i forhold til Tibet, hvor det jo handler om, at der har foregået nogle krænkelser, og tibetanerne har altså ret til en religionsfrihed og til menneskerettighed og ytringsfrihed og til egen kultur.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er den næste spørger Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (RV): Jo tak. Jeg er faktisk meget glad for det meste af statsministerens besvarelse, især for at der ligesom bliver bragt orden i sagerne efter en sådan lidt zigzagkurs, der har været gennem de seneste par måneder omkring regeringens holdning til eventuel boykot i forhold til åbningsceremonien i OL. Faktisk så må jeg sige, at jeg har glædet mig lidt til at skulle høre statsministeren sige det her, så jeg for en sjælden gangs skyld kunne have lov til at rose statsministeren for det, han siger. Jeg har egentlig fået svar på det meste, men jeg kunne godt tænke mig lige at spørge lidt ind i forhold til det udenrigsministtermøde, der først skal være i EU. Fordi hvis jeg har forstået statsministeren korrekt, så er det kun, hvis der er et massivt pres fra, jeg var lige ved at sige, et stort flertal af andre EU-lande, at Danmark vil gå med til, at vi laver en boykot af åbningsceremonien i EU – undskyld ikke i EU – i OL. Jeg respekterer selvfølgelig, at det er en god ide, at vi taler med én stemme, men jeg må sige, at ... man kan sige, vores fælles ophav i hvert fald i vores partier – Viggo Hørup sagde, hvad skal det nytte, altså hvad pokker skal det nytte at boykotte åbningsceremonien i OL. Giver det andet end gode mavefornemmelser hos os i Vesten. Det giver jo intet i forhold til at gøre noget i forhold til at forbedre menneskerettighedssituationen eller demokratisituationen i Kina, sådan opfattede jeg det, statsministeren har sagt hidtil, og det kunne jeg godt tænke mig at få bekræftet. Også hele det her med, at der er jo et hykleri uden lige, når man er parat til, det handler ikke kun om Kina, men globalt, at handle med djævelen selv, men man vil ikke løbe hækkeløb mod dem. Altså det bliver jo sådan lidt hyklerisk i forhold til hele denne her diskussion.

Så egentlig vil jeg bare bede statsministeren om at bekræfte, at det er simpelthen kun, hvis Danmark ligesom bliver "tromlet", at vi så accepterer, at der er et flertal i EU for, at vi

skal deltage i dette "happeningcirkus", som i virkeligheden får fokus væk, for dét vi gerne vil diskutere – nemlig demokrati, menneskerettighed, ytringsfrihed, religionsfrihed – nu diskuterer vi OL-boycot i stedet for. Det synes jeg faktisk er ærgerligt – i stedet for vi diskuterer det væsentlige.

Det andet spørgsmål er kort til kulturministeren. Det er i forhold til det her med regeringens deltagelse, som Pia Kjærsgaard også spurgte ind til tidligere. Jeg synes, det stadig fremstår ret uklart – hvem er det fra regeringen, der deltager, hvis vi ikke bliver "tromlet" på det pågældende EU-udenrigsministermøde. Er det kulturministeren eller – og hvis det ikke er, hvem er det så? Jeg synes, der har været noget forvirring om det i pressen. Man har set, at det skulle være Kulturministeriets departementschef og ikke ministeren, der skulle komme til åbningsceremonien, og hvis det hele har drejet sig om, at vi kun skal diskutere med hvilken begrundelse, kulturministeren ikke deltager i OL's åbningsceremoni, så synes jeg da, det er en mærkelig diskussion, som kulturministeren har valgt at indvi offentligheden i.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det Flemming Møller Mortensen.

Flemming Møller Mortensen (S): Tak for det. Først vil jeg sige, det viser sig, at samråd er gode, og de er nyttige, og jeg må også sige, det er også muligt, at lukkede samråd, hvis der har været sådant et i VK i går, at de måske er endnu mere nyttige end de åbne. Men jeg vil også takke mange gange for den åbenhed og den klarhed, som der nu er bragt over sagen. Jeg vil sige, det er ærgerligt, at der har været den kurs, der har været indtil nu. Og her vil jeg så tillade mig at referere de mange idrætsudøvere, men også folk fra idrættens organisationer, som synes, det har været ærgerligt, at der ikke har været en entydighed i forhold til det her spørgsmål tidligere, fordi det vi i hvert fald skal og må holde højt i øjeblikket, det er at sige, at OL drejer sig om idrætsudøvelse, det drejer sig om idrætsudøvelse på tværs af landegrænser og alt det gunstige, der ligger deri. Jeg synes, det er befriende, at der bliver klarhed over det nu, og at der i dag signaleres, at der er en enighed regeringen imellem. Der er blevet brugt et udtryk indtil nu, som dækker over, at idrætsudøverne kunne være ... føle sig taget som gidsler i et politisk spil, hvor der ikke netop har været en politisk entydighed, og det må vi vel i dag kunne sige, at hvis ellers mødet den 16. juni falder ud til, at der ikke skal være en boycott, så er der en fuld opbakning fra dansk side og fra regeringens side i forhold til OL – også åbningen.

Jeg vil alligevel spørge statsministeren i denne her sammenhæng, om det har gjort indtryk på statsministeren indtil nu, at så mange idrætsudøvere har sagt, at det her var en kurs, man synes var uholdbar, og som ikke understøttede idrætsudøverne tilstrækkeligt, at man ikke frem til nu har vidst, om regeringen ville deltage eller ej. Der hersker jo ingen tvivl om,

at det vi går efter – målet er ens, og der må jeg sige fra socialdemokratisk side, har vi stået fuldstændig klart på, at den bedste måde at påvirke – og vi har tidligere udtrykt det sådan, at såvel både det bedste demokratiske, men også politiske redskab – er dialogen, og her vil jeg også gerne sige til statsministeren, at jeg har jo med begejstring også set, at den strategi, der er lavet og nyligt er udkommet i forhold til det forskningsmæssige samarbejde mellem Kina og Danmark. Der har man netop præciseret, at det er dialogen, som bringer parterne sammen, og som netop fremhæver dét, som vi fra dansk side med vores demokratiske tradition gerne vil påvirke det kinesiske styre med. Det er jo et spørgsmål om højere grad af demokrati og efterkommelse af menneskerettigheder. Det fremhæves flere gange her, og det er dejligt, der har været skredet ind, og derfor har der også været en diskrepans imellem det, der har været regeringens udsagn indtil i dag, og så det man på mange andre måder har kunnet se.

Til kulturministeren vil jeg gerne sige eller spørge – kulturministeren har tidligere givet udtryk for, at det var af samvittighedsmæssige grunde, at kulturministeren har sagt, at der kunne være overvejelser om en boykot af åbningsceremonien. Mit spørgsmål til kulturministeren skal gå på, hvilke forhold har forandret sig i Kina, siden at kulturministeren så i dag er knap så tynget samvittighedsmæssigt i forhold til en deltagelse af åbningsceremonien i Beijing?

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Vi tager lige en spørger mere, sådan så vi er sikre på, vi kan nå alle inden for den tid, der er afsat. Og det bliver Mogens Jensen. Værsgo.

Mogens Jensen (S): Ja tak. Jamen jeg er også glad for den klarhed, der nu her også kom fra statsministerens side. Jeg forstår, statsministeren rejser eller udenrigsministeren af statsministeren vil blive instrueret i at rejse ned til udenrigsministtermødet og tale mod en boykot af åbningshøjtideligheden. I øvrigt også i pagt med den beslutning, som blev truffet i Europarådets Politiske Komite her under den sidste session. Men jeg må sige ... spørge kulturministeren en gang til, for jeg fik ikke svar på mit spørgsmål, fordi jeg forstod, at hele grunden til, at vi sidder her, det var jo, at kulturministeren selv tog kontakt til medierne, bad om at komme på tv for at kunne sige, at kulturministeren nu havde overvejelser om at blive væk fra åbningshøjtideligheden. Og jeg forstår så på ... jeg har et pressecitat fra Kaj Holm, som jo er Danmarks repræsentant i Den Internationale Olympiske Komite, fra Ekstra Bladet den 9. april, hvor han siger: Brian Mikkelsen har for længst meddelt Danmarks Idrætsforbund, at han ikke vil deltage i åbningen, det er to-tre måneder siden, så vidt jeg husker. Og han begrundet det ikke med politiske overvejelser, det blev bare meddelt ud fra Brian Mikkelsens kalender. Først levner han plads til at være i Beijing i OL's sidste uge. Så nu spørger jeg igen kulturministeren, var det her et pressestunt, var det et ønske om at få lidt opmærksomhed, der førte til, at kulturministeren lavede denne her udmelding, når

han jo helt tydeligt har sagt allerede for to-tre måneder siden, at han ikke ønsker at deltage i åbningen.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så giver jeg ordet til statsministeren først.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen (V): Ja tak. Først til Simon Emil Ammitzbøll. Lad os få det helt på det rene. Det er jo ikke sådan, at EU ved beslutning kan diktere landene noget med hensyn til deltagelse eller ikke deltagelse i åbningsceremonien. Det her handler jo mere om, at vi fra dansk side har et ønske om, at vi i EU bliver bedre til at optræde i fællesskab på den internationale scene. Og hvis nogen overhovedet er af den opfattelse, at en politisk boykot af åbningsceremonien skulle have nogen effekt, så er det i hvert fald min opfattelse, så ville det kræve, at det var noget, der foregik i et stort EU-fællesskab, så ville det selvfølgelig være et temmelig markant signal. Og det er derfor, vi har taget det her forbehold, fordi vi ved, det skal op i juni, at skulle det blive situationen, jamen så vil det jo indgå i den samlede vurdering, vi har talt om, at Danmark jo har et ønske om, at vi optræder i fællesskab i EU, og skulle der derfor i EU blive truffet en sådan beslutning, jamen så ville det da også indgå med tyngde i en dansk overvejelse. Men jeg må så også sige, at jeg tror, Simon Emil Ammitzbøll har ret i, at så handler det nok i virkeligheden mere om mavefornemmelser hos politikere end om at fremkalde nogen reelle fremskridt i Kina. Man kunne også være endnu stærkere og sige, at så handler det mest af alt om noget hykleri, fordi så skubber man altså idrætsfolkene foran sig, dem sender vi på banen så at sige. Og så kan vi andre så sidde tilbage med vores gode mavefornemmelser, så kan de vandre selv uden officiel opbakning fra det land, der har sendt dem af sted, det savner jo fuldstændig mening. Så det er derfor jeg siger, at skal det have mening, så må det være som led i en, skal vi sige, fælles EU-holdning, som skal sende et meget markant signal. Men det er slet ikke aktuelt at gå ind i den drøftelse på nuværende tidspunkt, for det er slet ikke dét, der har været på bordet. Den udtalelse, som EU-udenrigsministre udsendte den 29. marts, handler overhovedet slet ikke om OL, den handler om situationen i Tibet, og den er vi jo alle sammen bekymret for, og det har jeg også hørt alle her udtrykke bekymring for, så det handler jo mest om metoden til at få forbedret situationen. Og der er altså mange kyndige, der mener, at det gør vi bedst ved at være i fortsat dialog med Kina. Og det er så også et svar til Flemming Møller Mortensen, altså når vi har truffet en beslutning, og den hører jeg, at alle er enige i, at vi selvfølgelig sender vores sportsfolk til Beijing, vi ønsker ikke at blande politik og sport, så bør vi selvfølgelig også bakke dem op fra officiel side, vi kan jo ikke bare lade dem være overladt til sig selv, om jeg så må sige. Og man kan også stille nogle andre spørgsmål – når så De Olympiske Lege er gået i gang og medaljehøsten forhåbentlig indfinder sig, skal vi så være afskåret fra og ligesom anerkende vores sportsfolk for de præstationer, de har ydet. Og hvis man så siger – jamen det er bedre at komme senere for at sole sig i

medaljeglansen end at komme til åbningen, det giver jo heller ikke mening. Så det er derfor, regeringens beslutning meget klart er, at udgangspunktet selvfølgelig er, at vi deltager i åbningsceremonien, men vi lægger jo også meget vægt på, skal vi sige, fællesskabet i EU's optræden, og det er derfor, vi har taget det forbehold, at der skal være et EU-udenrigsministermøde i juni.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det kulturministeren.

Kulturminister Brian Mikkelsen (KF): Til Simon Emil Ammitzbøll – jamen altså, det er ikke et spørgsmål om, at regeringen bliver tvunget af EU. Det som regeringen har besluttet sig til, det er at foretage en samlet vurdering efter mødet den 16. juni. Og der vurderer vi så, hvordan forholdene er. Udgangspunktet er, at vi deltager, det har det nu været hele tiden. Det er der ikke nogen ændring i. Men den samlede vurdering vil blive foretaget efter mødet den 16. juni, så mødet er ikke afgørende i sig selv, men vurderinger op til.

Flemming Møller Mortensen – jamen jeg er også ærgerlig over, at der har været tvivl om opbakning til atleternes deltagelse i OL, det tror jeg er afstedkommet af noget forvirring, hvis journalister ikke ved, hvad der er forskel på åbning og selve sportslegene. For vi bakker 100 procent op om idrætsfolkernes deltagelse i OL – mere end det endda, interkulturel dialog, konkurrere med hinanden, skabe forbindelser er vigtigt. Så det er vi altid med på.

Årsagen, til at jeg har ytret mig om den sag, er, at regeringen er meget opmærksom på forholdet mellem Kina og menneskerettighedssituationen i Tibet. Vi vil være med til at sikre, at der er en dialog, som sikrer tibetanernes ret til religionsfrihed, menneskerettigheder og egen kultur. Og derfor har jeg sagt, ligesom for at følge linjen op, at vi vil vurdere det sammen med Udenrigsministeriet, og Udenrigsministeriet vurderer det jo så sammen med EU, så, hvad kan man sige, holdningen er jo klar fra dag ét til nu, vi vil have den dialog, vi vil gøre opmærksom på menneskerettighederne. Det foregår så i et EU-spor, hvor vi foretager den samlede vurdering efter den 16. juni. Vi har ikke opfordret til boykot af nogen ting, andet end vi har sagt, at vi vil overveje vores stilling.

Mogens Jensen – altså rejseplaner – det er jo interessant, at Mogens Jensen går så meget op i rejseplanerne. Nu er det jo sådan set kun mig selv, der afgør, hvad jeg tager til, og hvornår jeg tager til forskellige ting. Og vi har ikke nogen som helst endelige rejseplaner for noget som helst endnu. En ministers kalender ændrer sig hele tiden, og hvad Kaj Holm har sagt i den sag, det må jo sådan set stå for hans egen regning. Vi reserverer, eller rettere sagt systemet reserverer tidspunkter, det gør de jo hele tiden i forhold til, hvordan kalendere ser ud. Men den endelige beslutning bliver jo altså først truffet af ministeren selv op til de forskellige begivenheder. Det er ikke systemerne, der træffer de beslutninger. Så det er sådan set derfor, vi har meldt, som vi har. Og der er ikke

nogen, der har taget kontakt til medier. I det tilfælde blev jeg selv kontaktet af det pågældende medie, det var TV2, hvor jeg gjorde opmærksom på, hvad min holdning var, hvad vi havde aftalt i forhold til at følge det internationalt sammen med Udenrigsministeriet.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og der er stadigvæk en del spørgere på listen, så jeg vil bede jer om sådan at prøve at gøre ... eller stille spørgsmålet lidt kortfattet. Men først – så er det Pia Kjærsgaard.

Pia Kjærsgaard (DF): Ja tak. Altså jeg føler bare anledning til at sige, før statsministeren bliver alt for sarkastisk, at det er jo på grund af regeringens uenighed, vi sidder her. Det er jo ikke os andre, der har skabt denne her situation, det er regeringen selv. Altså det synes jeg bare lige, jeg vil have lov at understrege.

Og må jeg så sige omkring Kongehuset, som vi vender tilbage til, der er det blevet fremhævet mange gange, og statsministeren gjorde det også nu, at den hollandske kronprins sidder i IOC, javel – altså jeg tror ikke, man kan sammenligne Europas kongehuse, og vi har i hvert fald haft en meget, meget klar tradition for i Danmark, at Kongehuset har holdt sig totalt uden for den politiske sfære, og det kan jeg kun beklage, at der er et brud på. Jeg tror, det skyldes dårlig rådgivning af kronprinsen. Det er der ikke noget at gøre ved nu, vælger han fortsat, så er der ingen tvivl om, at Dansk Folkeparti bakker det op, men vi mener egentlig, at situationen er noget uholdbar, og det synes vi er meget, meget ærgerligt. Man kunne også forestille sig, at det norske kongehus ville synes, det var helt fint, at man gjorde den slags. Men der er jo altså forskel på kongehusene i Europa.

Så må jeg så sige, jeg forstår ... altså jeg synes, regeringen ville gøre sig selv en tjeneste ved at stå fuldstændig klart, medmindre man vælger en anden opfattelse i EU til juni, hvordan er situationen så. Betyder det, at kulturministeren deltager. Da kulturministeren var ude her for kort siden, forstod jeg, det var clearet af – både med udenrigsministeren og partiformand Bendt Bendtsen. Og jeg synes altså ikke, det står klart, om kulturministeren deltager i åbningsceremonien eller ej. Jeg mener ikke, ministeren skal gøre det, men det jeg synes, vi trænger til en afklaring på nu, det er, om ministeren gør det eller ikke gør det. Jeg synes, det er meget, meget svævende. Og jeg har hele tiden hørt det her, at som udgangspunkt, så deltager man fra regeringens side. Men hvem er det, der som udgangspunkt, det der lille henholdende ord, deltager fra regeringens side. Er det kulturministeren i åbningsceremonien eller ej?

Så må jeg så spørge, om det stadigvæk skal afhænge af udviklingen i Tibet fra ministerens side, fordi det var altså det, ministeren sagde, og jeg tror desværre ikke, at

udviklingen i Tibet vil ændre sig væsentligt inden juni måned. Det tror jeg desværre ikke på.

Og jeg skal så bare også for igen at prøve at aflive en sætning, der har været fremme – dels i pressen, men jo nu også kom det her i dag, at det har overhovedet ingen betydning, om der er en boykot af åbningsceremonien. Det har i hvert fald en meget, meget stor betydning, hvis man deltager. Det er der slet, slet ingen tvivl om – at det kinesiske styre vil betragte det som en fantastisk begivenhed i forhold til omverdenen og være meget, meget opmærksom på at være offensiv i forhold til det. Det vil blive udnyttet maksimalt ... godt vende tingene lidt om, og hvor der hele tiden bliver sagt: Jamen, det har ingen betydning, hvis vi bliver væk. Det har sandelig betydning, hvis vi deltager – overordentlig stor betydning.

Men er udgangspunktet fortsat, at medmindre EU, hvad der ikke er noget, der tyder på, ændrer holdning i juni måned, så deltager kulturministeren i åbningsceremonien. Er der andre fra regeringen, der deltager i åbningsceremonien? Altså, hvor er vi henne sådan lige i øjeblikket? Stadigvæk for at denne her debat ikke skal løbe videre, for det kommer den altså til, medmindre regeringen giver et klart svar nu. Og der synes jeg stadigvæk, det er til skade for Kongehuset, og det synes jeg fortsat er meget, meget ærgerligt, at Kongehuset er blevet bragt i denne her situation. Men regeringen har selv været ude om det. Hvis regeringen kan komme med et standpunkt nu, så tror jeg, det vil gavne alle parter.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF): Altså, det er jo ikke så sjovt at sidde her og skulle erklære sig enig med Pia Kjærsgaard, men det sker engang imellem, at jeg vil gøre det, og det vil jeg gøre, hvad Kongehuset angår. Jeg er fuldstændig enig, at det er ærgerligt, og det er synd, at der tilsyneladende er sket et eller andet "kommunikationskoks" i Statsministeriet i forhold til kronprinsens kandidatur. Og den der politiske følgegruppe, som jo er politisk – viser netop, hvad det er for nogle problemer, kronprinsen render ind i, og det, at vi har det oppe her på et samråd, og det at der bliver lavet meningsmålinger om det, og 45 procent synes, det er en dårlig ide, og 55 procent synes, det er en god ide – alene det, at man har sådan nogle undersøgelser om, hvad Kongehuset render og går og laver. Det er rigtig, rigtig, rigtig, rigtig skidt.

Hvis ikke sport og politik var blandet sammen, hvorfor tror statsministeren og kulturministeren så, at kineserne vil bringe flammen, den olympiske flamme, igennem Tibet, hvorfor er det så vigtigt, at den lige præcis skal igennem Tibet. Hvis ikke de er fuldstændig bevidste om, at her kan de bruge sporten politisk. Og det er præcis dét, de gør. Sport og politik på det her niveau, det hænger sammen. Og derfor kan vi godt bakke sportsfolkene op alligevel.

Fordi vi nu er rodet ind i det her, så vil jeg gerne spørge endnu engang om noget, jeg ikke fik svar på før. Den der "fact finding mission" eller sådan en speciel udsending, som USA har, og som EU har i forhold til andre områder. Det vil jeg gerne høre, om man ikke kan få statsministeren så til i det mindste at bringe det op på rådsmødet her den 16. Nu ved jeg ikke, om det er statsministeren, der deltager, eller om det kun er udenrigsministeren, men I snakker vel sammen.

Med boykotten i øvrigt. Det er jo ikke noget, man kun diskuterer her i Danmark. Så det der med sådan at grine af, at hvis Danmark ikke sidder på scenen, mon de så overhovedet opdager det eller ej, ikke. Det bliver jo diskuteret andre steder. Altså FN's generalsekretær bliver hjemme, Gordon Brown bliver hjemme. Prins Charles bliver hjemme, Sarkozy bliver muligvis hjemme. De har ikke afgjort det endnu. Hillary Clinton anbefaler meget, man bliver hjemme. George Bush tager sikkert af sted alligevel eller en eller anden derovre fra. Europaparlamentet har vedtaget en resolution, hvor de anbefaler, at man er meget kritisk i forhold til det her. Og jeg tror endda, at ... jeg tror endda, at Mogens Jensens egne partifælder, de har stemt lidt anderledes end Mogens ville have gjort – i hvert fald ud fra det, han har sagt på samrådet her. Så der er meget delte meninger om det, prøver jeg bare at sige. Så derfor er det ikke ... derfor er det jo ikke ... det er jo ikke ... æblerne er ikke faldet ned – eller tingene er ikke faldet ned fra himmelen endnu. Vi ved ikke, hvor de lander. Og derfor er jeg da meget glad for og vil stadigvæk anbefale meget, at regeringen holder fast i den linje, der hedder: Nu venter vi og ser og diskuterer det med de andre, det er nok klogt.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det Per Clausen.

Per Clausen (EL): Jeg er meget enig med statsministeren i, at der kunne være god grund til kritisk at diskutere Kina og de vestlige ... eller Danmark og de andre vestlige landes forbindelser til Kina. Men det, at man svigter på en række områder der, skal statsministeren jo ikke bruge som begrundelse for også at svigte i forhold til OL. Jeg forstod jo på statsministeren, at det er en vigtig pointe, at der skal deltage politiske ledere i OL, måske for dermed at understrege, at OL og politik ikke har noget med hinanden at gøre – så jeg forstod ikke helt sammenhængen, men det kan statsministeren muligvis afklare.

Så til deltagelsen – og hvordan menneskerettighedssituationen er i Kina. Er statsministeren enig med Amnesty i, at menneskerettighedssituationen i Kina er blevet forringet, forværret – siden man besluttede, at OL skulle ligge i Kina? Vil statsministeren på baggrund af det sørge for, at den officielle danske repræsentation i Kina, og altså alt det der med at tilskueklare om vi deltager eller ej, det kan man godt fifle rundt i, men jeg har hørt, hvad statsministeren siger – den officielle danske repræsentation i Kina, at man

der i overensstemmelse med Amnestys råd sørger for at tage kontakt til, diskutere med de kinesiske myndigheder, de overtrædelser, der sker af menneskerettighederne, at man som Amnesty anbefaler, tager kontakt til menneskerettighedsgrupper, diskuterer med dem om situationen, sætter fokus på deres situation. Tager kontakt til fængslede og deres familie i Kina. Altså, når man deltager med henvisning til Amnesty, vil man så også gøre det, Amnesty beder om bliver gjort?

Og så bare til kulturministeren til allersidst. Jeg troede ytringsfrihed var en dansk værdi. Jeg troede vi kritiserede organisationer og religioner, der undertrykker og bekæmper ytringsfriheden. Hvordan kan kulturministeren så bare omkring IOC sige, det er jo en organisation, de har nogle regler, der forbyder folk at ytre sig under OL. Det tager vi til efterretning. Er det ikke en usædvanlig slap holdning til noget, der er en dansk kerneværdi, og som regeringen bryster sig af i tide og ikke i utide, for det kan man ikke, så kun i tide.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så giver jeg ordet til statsministeren.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen (V): Ja tak. Jeg vil godt tage fat i det Per Clausen er inde på igen omkring Amnestys rapport vedrørende Kina. Jeg vil gerne sige, at vi betragter Amnestys rapport som et absolut relevant bidrag i hele spørgsmålet om situationen i Kina, og hvordan vi bedst håndterer det. Vi følger situationen omkring menneskerettigheder i Kina meget nøje – forud for OL – under OL og efter OL. Og i lanceringen af Amnestys nye rapport om Kina, der bliver der lagt op til et fortsat kritisk engagement med Kina, men netop et engagement med Kina. Og det er præcis også den linje, vi fører fra dansk side, og som vi vil blive ved med. Før OL – under OL og efter OL. Og jeg kan sige altså, at hver eneste gang, jeg har haft lejlighed til at møde kinesiske ledere, så har jeg rejst menneskerettighedsspørgsmålet. Og det tror jeg altså stadigvæk er måden at gøre det på, og det gør vi i øvrigt også inden for en fælles EU-ramme. Det er jo baseret på en EU-beslutning, at EU-lande, når EU-ledere møder kinesiske ledere, har kritisk debat med kineserne om menneskerettighedssituationen. Så vi tager klart vores afsæt i de betragtninger, som Amnesty har givet udtryk for.

Til Pernille Frahm. Jeg har noteret mig ... altså, jeg kan ikke på stående fod svare på, hvad ville være den rigtige måde fra EU's side, eller hvad der i øvrigt måtte være i gang af aktiviteter vedrørende særlige udsendinge osv. Der er fra EU's side meget stor aktivitet i relation til dialog med Kina – både når det gælder handelssamarbejde, når det gælder kulturelt samarbejde, når det gælder politiske forhandlinger, så der er altså ingen mangel på kontakter til Kina. Det er der altså ikke. Og i det hele taget går bestræbelserne ud på at udvide samhandlen med Kina. Så der er masser af kontakter fra EU til Kina. Jo men, det kan godt være Pernille Frahm smiler ad det, men sandheden er den, at et af de bedste redskaber til at åbne et land op, det er faktisk at få mest mulig handel med det

pågældende land. Og hvis jeg generelt må sige om situationen i Kina, udviklingen i Kina, hvor utilfredsstillende situationen end er i dag, så er der ingen tvivl om, at dét, der er i gang i Kina i øjeblikket, den kolossale åbning Kina er i gang med over for omverdenen, det vil medføre også en politisk frigørelse i Kina på sigt, det er min meget klare opfattelse. Der kan vi så mødes om nogle år og se, om jeg har ret i det. Men jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at de økonomiske fremskridt, der i disse år sker i Kina, hvor millioner og atter millioner bliver løftet ud af fattigdommen, det vil også på sigt udvikle en politisk frihed. Der er begyndende økonomisk frihed, men den vil med usvigelig sikkerhed også blive fulgt af en politisk frihed, fordi mennesker, der kommer til at, skal vi sige, opleve, hvilken kolossal kraft der er i økonomisk frihed, de vil også på et eller andet tidspunkt kræve den politiske frihed. Og jeg tror virkelig på, at det er den rigtige strategi i forhold til et samfund som det kinesiske, og derfor er jeg en meget, meget, meget stor tilhænger af EU's bestræbelser på at intensivere handelssamkvem og økonomisk samkvem med Kina, samtidig med at vi så på det politiske plan fører en kritisk dialog.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det kulturministeren.

Kulturminister Brian Mikkelsen (KF): Jamen, jeg deler mange af Pia Kjærgaards bemærkninger omkring Kina og Tibet. Altså holdningen fra vores side har nu været klar nok fra start af. Vi deltager i åbningsceremonien. Så har vi fokus på menneskerettighedssituationen, på dialogen med tibetanerne, vi træffer en endelig vurdering efter udenrigsministermødet. Og det er derfor, der ikke er fuldstændig klarhed over datoer, fordi vi planlægger altså i hvert fald ikke så langt frem i mit sekretariat. Men udgangspunktet er, at hvis regeringen deltager, så deltager jeg selvfølgelig i åbningsceremonien. Der er ikke planlagt nogen datoer – andet end at sekretariatet lægger nogle datoer ud, og så kan tingene jo sådan set ændre sig, det kan jeg roligt sige fra en ministers kalender – kan ændre sig fra uge til uge. Den endelige vurdering vil blive truffet efter en samlet vurdering, efter samtale også med EU-kredsen efter den 16. juni.

Per – jamen om nogen er jeg jo fortaler og regeringen fortaler for ytringsfrihed og demokrati og menneskerettigheder, og det kæmper vi en daglig kamp for. Jeg synes, forskellen er, at hvis man deltager i en organisation og i et arrangement arrangeret af en organisation, så må man jo selv afgøre, om man deltager eller ej. Så er det jo ikke op til den danske stat eller regeringen at gå ind og have meninger om det. For det er jo igen frivilligt, om de vil deltage eller ej. Og hvordan IOC har deres charter, som jeg for øvrigt ikke kender, så derfor ved jeg ikke præcis, hvad der står, har formuleret det, det vil jeg jo ikke blande mig i, det må man jo selv afgøre, de mennesker som deltager som udøvere og som medlemmer dér, hvordan de håndterer den situation. Men udgangspunktet er, at denne regering står vagt om ytringsfrihed og kæmper for det overalt, hvor vi kan komme til det.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så tager vi den sidste spørgerunde, inden vi afslutter samrådet. Og først er det Simon Emil Ammitzbøll. Værsgo.

Simon Emil Ammitzbøll (RV): Jamen, det bliver forholdsvis kort, fordi da partiformanden fra regeringens støtteparti kom på banen, så fik vi jo svar på det spørgsmål, Mogens Jensen og jeg havde stillet til Brian Mikkelsen, så tak for det til Pia Kjærsgaard – at man kunne få et svar om, at Brian Mikkelsen påtegner ... eller påregner at deltage i OL's åbningsceremoni. Det, synes jeg, sådan set er meget fint. Jeg synes måske, der er et par ting, der kan være relevante, fordi der bliver nævnt meget i en sådan debat, som vi hører her i dag. Altså Pernille Frahm gentog den her sang om, at prins Charles og Ban Ki-moon og andre, de boykotter åbningsceremonien. Altså nej, men de bliver væk, ikke altså. Undskyld mig, men det er jo ... man prøver at fremme sådan nogle myter om, at forskellige kendte personer fra FN, fra det engelske kongehus, politikere osv. bliver væk – underforstået af politiske årsager, og hvis statsministeren ikke bare ... eller kulturministeren bekræfter, at det jo er et forsøg på at skab et falsk billede af, hvorfor det er, at de pågældende ikke deltager i De Olympiske Lege. Og ellers skal jeg bare takke for, at kulturministeren endelig bekræftede, at det er ham, der deltager.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det Mogens Jensen.

Mogens Jensen (S): Ganske enkelt spørgsmål til kulturministeren. Har kulturministeren meddelt Dansk Idrætsforbund for to-tre måneder siden, at han ikke deltager i åbningen?

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det Orla Hav.

Orla Hav (S): Jeg frafalder, jeg har fået svar. Det tog lidt længe.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og den sidste spørger i dag er Pia Kjærsgaard. Værsgo.

Pia Kjærsgaard (DF): Jeg skal også gøre det kort. Jeg vil bare, for at der ikke skal opstå misforståelser, erklære mig fuldstændig enig med statsministeren i det, der kom frem om handel med Kina. Det, synes jeg, er meget, meget rigtigt. Og det er i det hele taget min

opfattelse, at jo mere handel med Verden – jo bedre vil det gå, det er jeg slet, slet ikke ... slet, slet ikke uenig i. Jeg bakker fuldstændig op. Der hvor vandene skiller, det er, når man blander sport og politik. Og det er ikke Danmark, der gør det, men det er kineserne, og det vil komme til at foregå, ingen tvivl om dét, omkring åbningsceremonien.

Så må jeg altså også forstå, at kulturministeren deltager i åbningsceremonien. Jeg hørte dog, hvis der ikke skulle snige sig noget andet ind i kalenderen. Altså, det vil jeg bestemt fraråde skulle ske på nuværende tidspunkt. Jeg ville synes, det ville være dybt pinligt, hvis ministeren pludselig bliver overlistet af en eller anden aftale i den lokale vælgerforening eller ej. Altså for at der ikke skal være mere tvivl om denne her sag, så tror jeg, at det ville være godt for alle parter, selvom jeg er uenig, at der nu kommer klarhed om denne her situation.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så tager vi en afsluttende runde. Først statsministeren. Værsgo.

Statsminister Anders Fogh Rasmussen (V): Ja, jeg skal gøre det meget kort ved kun at bekræfte Simon Emil Ammitzbølls udsagn om, at der også forsøges skabt mange falske myter i det her. Og tag nu for eksempel spørgsmålet om den britiske deltagelse i åbningsceremonien. Efter de oplysninger vi har her op til samrådet, er det sådan, at den britiske regering deltager på ministerniveau i åbningsceremonien i Beijing. Og efter de oplysninger jeg har, vil premierministeren så deltage i afslutningsceremonien, det er så noget helt andet. Men så længe vi taler om åbningsceremonien, så vil der altså være ministerdeltagelse fra britisk side, så der er jo ikke tale om en ... altså efter de oplysninger, vi har, er der ikke på nuværende tidspunkt truffet nogen beslutning om politisk boykot fra britisk side af åbningsceremonien. Så det er bare et eksempel på, at man skal passe meget på med ikke at bringe falske myter til torvs.

Karin Nødgaard (DF): Ja tak. Og så er det kulturministeren.

Kulturminister Brian Mikkelsen (KF): Jamen også først til Simon Emil – denne her debat foregår jo i alle europæiske lande, og derfor er der selvfølgelig motiver bag alt, hvad der bliver sagt og alt, hvad der bliver gjort – også om hvorfor deltager den ikke, eller hvorfor deltager den. Man må jo bare være opmærksom på et demokrati ... og det er, at i de europæiske lande, så er den her debat jo til stede. Og det er der mange forskellige meninger om i de forskellige europæiske lande. Hvorfor den ene eller den anden ikke deltager af de personer, som Simon Emil nævner – ja, det ved jeg jo ikke noget om, men

det er der sikkert en eller anden årsag til. Og der er også en årsag til – det jeg også svarede til Mogens Jensen – at en ministers kalender bliver oftest afgjort i sidste øjeblik. Der kan ske mange, mange ting – hele tiden. Og derfor bliver der sendt nogle tilkendegivelser ud til forskellige steder, at så deltager vedkommende der, deltager vedkommende der, ud fra nogle datoer, og det gør sekretariatene. Den endelige beslutning bliver truffet af ministeren til sidst i forhold til, hvordan kalenderen er, og hvordan det hele hænger sammen. Og det der er en tilkendegivelse af fra regeringens side, det er, at vi selvfølgelig deltager i OL. Vi deltager som udgangspunkt, dvs. jeg deltager som udgangspunkt i åbningsceremonien, men den endelige vurdering bliver foretaget efter udenrigsministermødet den 16. juni, efter en samlet vurdering. Udgangspunktet er jo, som vi hele tiden har sagt, og det er der ikke nogen som helst ændring i, at regeringen, og i det her tilfælde er det jo så mig, deltager i åbningsceremonien. Det vil så blive endeligt fastlagt efter den 16. juni.

Karin Nødgaard (DF): Ja og jeg må sige, at nu har sagt, at vi har haft den sidste spørgerunde og også de afrundede kommentarer, og jeg ved, at især statsministeren har trukket mødet lidt, men jeg vil gerne sige tak til statsministeren og til kulturministeren og også til kulturudvalget og til dem, der har været til stede i dag – og fortsat god dag.